

जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रिय कार्यालयातील नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी विहित मुदतीत चुकीची नोंद दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास सादर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक :- संकीर्ण-२०१७/(प्र.क्र.२२/२०१७)/लेखा

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- ०८ मार्च, २०१८.

संदर्भ:- महालेखापाल कार्यालय नागपूर यांचे पत्र क्रमांक. निकाले १/ गुप ६/एनओई २०१३-१४
६५६ दिनांक १०.०८.२०१७

परिपत्रक:-

आर्थिक वर्षातील जमा खर्च ताळमेळाचे काम विहित वेळेत पूर्ण करण्याबाबतच्या वेळोवेळी सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. तथापि काही विभागीय कार्यालयांकडून संबंधित आर्थिक वर्षाच्या अनुदानातील जमा खर्च ताळमेळाचे काम विहित वेळेत पूर्ण केले जात नाही. असे निदर्शनास आले आहे. सदर बाब महालेखापाल कार्यालयानेही वेळोवेळी शासनास कळविली आहे. चालू आर्थिक वर्षातील खर्च ताळमेळाच्या कामाच्या वेळीच ही तफावती लक्षात आल्यास (Transfer Entry) बदली नोंद प्रस्तावाद्वारे तफावतीचे निराकरण करणे शक्य असते.

२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२ नागपूर यांच्या दरवर्षीच्या विनियोजन लेखा अहवालामध्ये संबंधित यंत्रणेकडून फार मोठ्या प्रमाणावर अनुदानापेक्षा जास्त/कमी खर्च दर्शविला असल्याचे आक्षेप नोंदविले जातात. याचे एक कारण खर्चमेळ करताना बहुतांशी लेखाशीर्षातर्गत निदर्शनास आलेल्या चुकीच्या नोंदी ह्या असतात. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक आरसीएन-१०९४/प्र.क्र.४५/९४ लेखापरीक्षा दिनांक २२.०४.१९९४ नुसार महालेखापालांनी शासनास विनियोजन लेखे पाठविल्यानंतर सहा महिन्यांच्या आत म्हणजेच दरवर्षी दिनांक ३१ मार्च अखेर महालेखापाल कार्यालयास चुकीच्या नोंदीचे प्रस्ताव शासनामार्फत सादर करणे आवश्यक आहे. ही कालमर्यादा पाळण्यासाठी आर्थिक वर्षातील प्रलंबित असलेले चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास दरवर्षी माहे, फेब्रुवारी पुर्वी सादर करणे आवश्यक आहे. जेणेकरून सदर चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावांची पडताळणी करून महालेखापालांकडे विहित मुदतीत पाठविणे शासनास शक्य होईल.

३. चुकीची नोंद दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास सादर करताना संबंधित नियंत्रक अधिकारी/यंत्रणेने खालील प्रमाणे कार्यवाही करावी:-

- १) चुकीच्या नोंदीचा प्रत्येक स्वतंत्र दुरुस्ती प्रस्ताव वरील मुदतीच्या आत म्हणजेच दरवर्षी माहे, फेब्रुवारी पूर्वी शासनास सादर करावा. याबाबत अधीक्षक अभियंता, मुख्य अभियंता यांनी व्यक्तीशः लक्ष द्यावे.
- २) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावात दाखविण्यात आलेली रक्कम पूर्ण राशीत असावी, (उदा. लाख, हजार, रुपये.)
- ३) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावाच्या समर्थनार्थ महालेखापाल कार्यालयांनी प्रमाणित केलेल्या खर्चताळमेळाच्या प्रती जोडण्यात याव्यात.

- ४) चुकीच्या नोंदीचा दुरुस्ती प्रस्ताव सादर करताना खचाचे संपूर्ण विवरण अर्थसंकल्पानुसार करावे. (उदा. मागणी क्रमांक, योजनांतर्गत/योजनेत्तर, भारीत, दत्तमत, संगणक सांकेतांक, आदिवासी/ बिगर आदिवासी इत्यादीचा उल्लेख करावा.
- ५) चुकीच्या नोंदीचा दुरुस्ती प्रस्ताव एकापेक्षा अधिक विभागाशी संबंधित असेल तर ही बाब संबंधित विभागाच्या वेळीच निदर्शनास आणून त्या विभागाची सहमती घ्यावी व त्याची प्रत संबंधित प्रशासकीय विभागप्रमुख (मंत्रालय) व महालेखापाल कार्यालयास पृष्ठांकित करावी.
- ६) जलसंपदा विभागाच्या योजनेव्यतिरिक्त इतर कामांसाठी इतर विभागाकडून अनुदान मंजूर झाले असेल त्या लेखाशिर्षाखालील चुकीच्या नोंदीचा दुरुस्ती प्रस्ताव त्या संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत परस्पर महालेखापालांकडे पाठवून त्याची एक प्रत जलसंपदा विभागास सादर करावी. सदर प्रस्तावाबाबत संबंधित विभागाकडे पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रीय/नियंत्रक अधिका-यांची (मुख्य अभियंता/ अधीक्षक अभियंता यांची) राहिल.
- ७) चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्ती प्रस्तावाची शासनाकडून महालेखापाल कार्यालयास शिफारस केल्यानंतर महालेखापालांकडून प्रस्ताव मंजूर होईपर्यंत क्षेत्रीय व नियंत्रक अधिका-याने शासनाच्या वतीने सातत्याने महालेखापाल कार्यालयाकडे पाठपुरावा करावा. याबाबत विभागीय लेखा अधिकारी जबाबदार राहतील.
- ८) जलसंपदा विभागाशी संबंधित असलेले चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती प्रस्ताव शासनाकडे कोणत्याही परिस्थितीत दरवर्षी माहे, फेब्रुवारी पूर्वी पाठविण्याची जबाबदारी संबंधित नियंत्रक अधिका-यांची (मुख्य अभियंता/ अधीक्षक अभियंता) यांची राहिल. त्यानंतर आलेले प्रस्ताव विचारात घेतले जाणार नाहीत व त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित आहरण व संनियंत्रण अधिकारी यांची राहिल.
- ९) विभागीय अधिकारी व नियंत्रक अधिकारी यांनी ज्या लेखाशिर्षाखाली अनुदान मंजूर आहे. त्याच लेखाशिर्षाखाली विभागाने खर्च नोंदवलेला आहे व महालेखापालांनाही त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्च नोंदवला आहे याची खात्री करावी. तफावती आढळून आल्यास चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती प्रस्ताव सादर करावेत.

४. सर्व मुख्य अभियंता / अधीक्षक अभियंता यांना अशा सूचना देण्यात येत आहेत की, ज्यावेळी शासन स्तरावरून वार्षिक पुनर्विलोकन करण्यात येईल त्यावेळी काही त्रुटी निदर्शनास आल्यास संबंधित अधीक्षक अभियंता / विभागीय लेखापाल / अर्थ लिपिक यांना जबाबदार धरून त्यांच्याविरुद्ध खर्चमेळाच्या कामामध्ये दाखविण्यात येणारी अकार्यक्षमता व अनास्था या कारणास्तव शासनस्तरावरून विभागीय चौकशी प्रस्तावित करावी. याबाबत महालेखापाल कार्यालयाकडून चुकीने / अनावधानाने खर्च दुसऱ्या लेखाशिर्षात दाखविल्याचे निदर्शनास आले तरी संबंधित कार्यालयाने ही बाब चुकीच्या नोंदीच्या दुरुस्तीच्या प्रस्तावाद्वारे योग्य कालावधीमध्ये महालेखापाल कार्यालयाच्या निदर्शनास आणून आवश्यक ती दुरुस्ती विहित मुदतीत करण्याची जबाबदारी संबंधित अधीक्षक अभियंता/नियंत्रक अधिकारी यांची राहिल. **आपआपल्या प्रादेशिक विभागातील चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती (Note of Error) प्रस्ताव महालेखापालांकडे विहित मुदतीत पाठविले जातील याची दक्षता संबंधित नियंत्रक अधिकारी यांनी दरवर्षी न चुकता विहित वेळेतच घ्यावी.**

५. विनियोजन लेख्यावरील खर्चमेळाबाबत चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती प्रस्ताव वेळेवर महालेखापाल कार्यालयास न पाठविल्यामुळे प्रशासकीय विभागाचे प्रमुख म्हणून विभागाच्या प्रधान सचिव / सचिवांना चुकीच्या नोंदी दुरुस्ती प्रस्तावासंदर्भात नियंत्रक अधिकारी यांनी दाखवलेल्या अनास्थेमुळे अनेकदा लोकलेखा समितीसमोर साक्षीच्या वेळेस वस्तुस्थिती दर्शक माहिती सादर करणे शक्य होत नाही. याबाबत

लोकलेखा समितीच्या (२०१७-१८) तिसाव्या अहवालात चुकीची नोंद दुरुस्ती प्रस्ताव महालेखाकार कार्यालयास विहित मुदतीत पाठवून खर्चाचा ताळमेळ नियमित घालणे आवश्यक असतांना विभागातील अधिकारी व कर्मचारी अशा वित्तीय बाबी गांभीर्याने व जबाबदारीने व लेखे नियमित करण्यासाठीच्या कालमर्यादेने हाताळत नाहीत. परिणामी अशा प्रकारे आक्षेप नोंदविण्यात येतात व समितीचा अमुल्य वेळ वाया जातो. अतः या संदर्भात संबंधित अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्यात यावी व चुक नोंद दुरुस्तीचे प्रस्ताव विहित तारखेच्या आत महालेखाकारांना सादर होण्यासाठी विभागाने भविष्यात योग्य ती दक्षता घ्यावी तसेच विहित वेळेत सदर कार्यवाही न करणाऱ्या अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांवर कडक कारवाई करण्यात येईल अशा सूचना स्थानिक स्तरावर देण्यात याव्यात व याबाबत केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यात देण्यात यावी, अशी शिफारस केली आहे. सबब ज्या प्रकरणामध्ये चुकीच्या नोंदीचे प्रस्ताव विहित मुदतीमध्ये महालेखापाल कार्यालयाला पाठविले जाणार नाहीत अशा सर्व प्रकरणी संबंधित अधीक्षक अभियंता /विभागीय लेखापाल /संबंधित अर्थ लिपिक यांच्यावर महाराष्ट्र नागरी सेवा वर्तणूक नियम १९७९ अन्वये जबाबदारी निश्चित / प्रस्तावित करण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्य अभियंता यांची राहिल.

६. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता) १ व २) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर व शासनाच्या वित्त विभागाकडून दरवर्षी चुकीच्या नोंदीचे दुरुस्ती प्रस्ताव प्रशासकीय विभागाकडून विहित मुदतीत सादर करण्यासंबंधी निर्देश दिले जातात. तथापि, यावर मुख्य अभियंता /अधीक्षक अभियंता यांचेकडून वेळेत कार्यवाही केली जात नाही असे आतापर्यंत निदर्शनास आलेले आहे. तरी यापुढे चुकीचे नोंद दुरुस्ती प्रस्ताव विहित मुदतीत न गेल्यास संबंधितांवर वरील परिच्छेदामध्ये निर्देशित केल्याप्रमाणे शिस्तभांगाची कार्यवाही केली जाईल. यास्तव सदर परिपत्रकातील उपरोक्त परिच्छेदात नमूद सूचना/ निर्देश यांचे संबंधित क्षेत्रिय अधिकारी व नियंत्रक अधिकारी (मुख्य अभियंता व अधीक्षक अभियंता) यांनी काटेकोरपणे पालन करावे.

७. सदर शासन परिपत्रक शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्यांचा सगणक सांकेताक २०१८०३०८१६५२४१०६२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उ. र. दहिफळे)

आंतर वित्तीय सल्लागार व उपसचिव

प्रति-

१. महालेखापाल -(लेखा व अनुज्ञेयता) - १ व २, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
२. मा. प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. सचिव (लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
५. सर्व मुख्य अभियंता (नियंत्रक अधिकारी) जलसंपदा विभाग
६. सर्व अधीक्षक अभियंता (नियंत्रक अधिकारी) जलसंपदा विभाग
७. अवर सचिव (अर्थ) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

८. सहायक संचालक (लेखा) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, महाराष्ट्र शासन, वांद्रे. (पुर्व)
१०. कार्यासन अधिकारी (रोख शाखा / ई-प्रशासन) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. कार्यासन अधिकारी (अर्थ-१/ अर्थ-२) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. कार्यासन अधिकारी (आ. प्रशि) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. जलसंपदा विभाग लेखा कार्यासन संग्रहार्थ- (निवडनस्ती)